

LR Valsts prezidentam Raimondam Vējonim.

LR Ministru prezidentam Mārim Kučinskim.

LR Veselības ministrei Andai Čakšai.

PSKUS valdei.

Par problēmām Latvijas Transplantācijas centra darbā Latvijā un tā neskaidrajām darba perspektīvām Paula Stradiņa klīniskās universitātes slimnīcas ietvaros.

Rakstīt šo vēstuli mūs pamudināja nepieņemamā situācija, kurā ir nonācis Latvijas Transplantācijas centrs. Tas ir dibināts 1973.gadā un šobrīd ir viena no PSKUS struktūrvienībām.

Centra pamatdarbs ir donororgānu ieguve un nieru transplantācija. Kopumā, centra darbības laikā, ir izdarītas 1900 nieru, 3 gadījumos vienlaicīgas nieres - aizkuņģa dziedzera transplantācijas, ir uzkrāta nozīmīga pieredze aizkuņģa dziedzera šūnu transplantācijā. Mūsu struktūrvienības ietvaros strādā Sirds ķirurģijas centra transplantācijas grupa, kura jau ir izdarījusi 22 sirds pārstādīšanas, kā arī aknu transplantācijas grupa, kuras sekmīgai darba uzsākšanai ir nepieciešams valsts finansējums.

Centrs ir sertificēts 2014. gadā (orgānu izmantošanas atļauja Nr. OT-1), kas liecina, ka mēs pilnībā atbilstam visām Eiropas Padomes prasībām un direktīvām, kas nosaka standartus orgānu transplantācijai.

Līdz šim sekmīgi veikto operāciju skaita ziņā, mēs iekļaujamies Eiropas un pasaules transplantācijas centru līderu grupā (kritērijs ir vairāk kā 30 operācijas uz 1 miljonu iedzīvotāju).

Pusei no centra ārstiem ir zinātņu doktora grāds transplantoloģijā vai nefroloģijā, viņi ir atbilstošo starptautisko asociāciju biedri, četri no viņiem ir ieguvuši Eiropas sertifikātus transplantācijas koordinācijā.

Orgānu transplantācija ir kompleksa, augsti tehnoloģiska medicīnas disciplīna, kuras sekmīgam darbam nepieciešama atbilstoša infrastruktūra un profesionāli sagatavoti speciālisti. Šī disciplīna ir sistēma, kas ietver sevī ķirurģiju (*ķirurģisko nodaļu ar transplantologiem un nefrologiem, operāciju māsām, koordinatoriem, operāciju bloku, intensīvo terapiju, agrīno pēcoperācijas aprūpi u.c.*), hemodialīzi (*sagatavošanu transplantācijai, pēcoperācijas novērošanu un ārstēšanu*), laboratoriju (*audu tipēšanu, kvalitātes kontroli un drošības standartus*), ambulatoro kabinetu (*tā aprūpē šobrīd ir ap 600 pacientu pēc nieres transplantācijas*), transplantācijas organizāciju – “Balttransplant”, kura atbild par donororgānu ieguvi.

Šobrīd visas minētās apakšvienības ir izvietotas vienā korpusā, tādējādi, ļaujot efektīvi koordinēt centra darbu un maksimāli sekmēt pozitīvu ārstniecības rezultātu sasniegšanu.

Visām centra medmāsām ir augstākā izglītība, daļai arī maģistra grāds, viņas ir sertificētas un sekmīgi pilda savus darba pienākumus.

Pēdējo 15-20 gadu laikā mēs esam daudzkārt izstrādājuši un iesnieguši priekšlikumus orgānu transplantācijas attīstībai valstī un slimnīcā. Jauno slimnīcas korpusu izbūves plānošanas gaitā mēs iesniedzām pamatprasības, kuras noteikti būtu jāievēro veidojot jaunu abdominālo orgānu transplantācijas nodaļu. Diemžēl nekas no tā netika iekļauts pašreizējās būves projektā un pirmajā jaunbūvējamā slimnīcas korpusā vieta transplantācijai nemaz nebija paredzēta. Taču nu viss ir mainījies.

Pēdējā pusgada laikā slimnīcā nepārtraukti risinās nesaprotamas diskusijas par to kā būtu “reorganizējams” orgānu transplantācijas centrs. Mums, centra darbiniekiem, nav skaidrs šo diskusiju mērķis, jo mēs neesam par to informēti. Tāpat mums nav skaidrs, kas rosina un uztur šo diskusiju, kurā mums netiek dota iespēja piedalīties klātienē. Vai diskusija notiek PSKUS valdē vai tā notiek kādā mums nezināmā kuluāru līmenī vai arī tai jau ir kāds politisks konteksts?

Nesen PSKUS laikrakstā bija lasāms slimnīcas galvenā ārsta raksts, kurā tika paziņots, ka transplantācijas nodaļa tikšot pārcelta uz jauno slimnīcas korpusu. Šī ideja nozīmē vien to, ka tiek plānots sagraut labi organizētu un efektīvi funkcionējošu struktūru, jo transplantācija tiek atrauta no tās nepieciešamās bāzes- hemodialīzes, laboratorijas un

Balttransplant nodaļas. Saskaņā ar šo “reorganizācijas” ideju, pacienti pirms un dažkārt arī pēc transplantācijas būtu jāved uz hemodialīzi vairākus simtus metrus pa slimnīcas pagalmu, jebkuros laika apstākļos. Tas vienkārši nav pieļaujams! Esošā centra telpās viņi no palātas līdz hemodialīzes zālei nonāk 1-2 minūšu laikā. Jaunajā slimnīcas korpusā nav paredzēta intensīvās terapijas nodaļas un nav nekādas informācijas par operāciju zāli, kurai orgānu transplantācijas gadījumā ir jābūt pieejamai 24 stundas dienā un septiņas dienas nedēļā.

Mēs augstu vērtējam to kolēģu profesionālo kompetenci, kuri šobrīd bez mūsu tiešas līdzdalības grasās izlemt mūsu likteni, taču gribam uzsvērt, ka medicīnas disciplīnas sen jau ir ļoti specializētas un katra no tām balstās uz savām unikālām zināšanām, prasmēm un pieredzi. Mums ir sava kompetence, citu disciplīnu profesionāļiem savas un pieņemot lēmumus būtu svarīgi nepārkāpt savu zināšanu vai nezināšanu robežu. Savas kompetences robežas ir jāapzinās ikvienam medicīnas nozarē strādājošam profesionālim, jo tas tikai vairos viņa kolēģu un pacientu uzticību.

Šobrīd mums zināmās plānotās izmaiņas nav nepieciešamas, drīzāk otrādi, tās apdraud labi iedibināto efektīvo darba režīmu. Transplantācijas dienesta pilnveidošanu mēs saistām ar slimnīcas otrās kārtas izbūvi iekļaujot tajā visu orgānu transplantācijai nepieciešamo struktūru un tam noteikti jānotiek sadarbībā ar ķirurģisko klīniku.

Šobrīd funkcionējošā struktūra ļauj mums, kopā ar ķirurģijas klīniku, uzsākt aknu, turpināt sirds un gatavot citu orgānu transplantācijas operācijas slimnīcā.

”Reforma”, kuru iniciē slimnīcas administrācija, diemžēl nevar novērst donororgānu trūkumu, bet var radīt grūtības centra darba koordinācijai un iekšējai komunikācijai, tā apdraud personāla vēlēšanos turpināt darbu transplantācijas nozarē.

Bez liekas kautrības varam apgalvot, ka esam savas nozares profesionāļi, kuru darbs ir novērtēts un tomēr, katram no mums ir iespējas attīstīt savu karjeru saskaņā ar saviem ieskatiem un iespējām, taču līdz šim vienmēr esam vēlējušies to darīt Latvijā.

Lūdzam Jūs atrast iespēju palīdzēt mūsu centieniem saglabāt transplantācijas dienestu, kurš atbilst augsti tehnoloģiskās medicīnas prasībām un ES pieņemtajiem standartiem.

Ceram uz Jūsu atbalstu, esam gatavi profesionālam dialogam.

Centra ārsti:

1. I. Ādamsone, dr. med. Hemodialīzes nodaļas vadītāja
2. D. Amerika , centra laboratorijas vadītāja
3. J. Bicāns, transplantācijas nodaļas vadītājs
4. I. Folkmane, dr.med., Asoc. Profesore, ambulatorā kab. vad.
5. V. Griņova , ārsts laborants
6. J. Jušinskis, dr.med., “Balttransplant” nod. vad.
7. A. Maļcevs, dr.med., ķirurgs-transplantologs
8. R.Rozentāls, LZA Akadēmiķis, transplantologs,centra vadītājs
9. L.Salaka, ārste transplantoloģe
- 10.G. Smelters, ārsts nefrologs
11. A. Spudass, ārsts nefrologs
12. V. Suhorukovs, dr.med., ķirurgs-transplantologs
13. I. Ziediņa, dr.med., ārsts nefroloģe
14. I. Zvirbule, ārsts nefroloģe
15. V. Ševeļovs, ārsts transplantologs

